

Cutting Edge Internal Auditing

ผู้เขียน : Jeffrey Ridley

สำนักพิมพ์ : John Wiley & Sons Ltd. England (2008)

ชื่อภาษาไทยสำหรับหนังสือเล่มนี้จะเป็น “แนวหน้าของการตรวจสอบภายใน” ซึ่งกำลังเป็นประเด็นสนใจและเฟื่องฟูมากขึ้นในภาวะวิกฤตการเงินโลกปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบภายนอก หรือการตรวจสอบภายในที่ได้รับแรงกดดันเพิ่มขึ้น (ทุกยุคทุกสมัย) จากสาธารณชนซึ่งตั้งคำถามมาอย่างต่อเนื่องในเรื่องความมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์และป้องกันความสูญเสียที่อาจมีขึ้นต่อผู้ถือหุ้นและผู้ร่วมรับความเสี่ยงทั้งหลาย

สาระสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้ในคำนำคือ คำว่า Cutting Edge ในหนังสือเล่มนี้นั้นเป็นทั้งคำนามที่หมายถึงสถานภาพความก้าวหน้าล่าสุด และเป็นทั้งคำคุณศัพท์ที่หมายถึงที่มีนวัตกรรมที่มีการบุกเบิกไปข้างหน้า ดังนั้นจุดประสงค์ของหนังสือคือการแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในแวดวงการตรวจสอบภายในที่ผ่านมาจากอดีต จวบจนปัจจุบัน และที่รุดหน้าไปยังอนาคตที่มีรูปร่างหน้าตาและดำเนินไปในแนวทางใด

การตรวจสอบภายในได้รับการเปรียบเปรยเหมือนการสำรวจอวกาศที่จำเป็นต้องอาศัยความมุ่งมั่นเชิงการเมืองและเชิงกลยุทธ์ อาศัยจินตนาการและการทำงานร่วมเป็นทีมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จในแต่ละภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เหมือนเช่นทุกความริเริ่ม ทุกการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงภายใต้องค์กรจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงที่กำหนดนโยบาย (รวมทั้งความตื่นตัวของผู้ถือหุ้นไม่ว่ารายใหญ่หรือรายย่อย) ผู้อ่านลองนึกภาพการตรวจสอบภายในของการบินไทยประกอบไปด้วยน่าจะทำความเข้าใจได้โดยง่าย

ด้วยพื้นฐานจากประสบการณ์การตรวจสอบภายในของผู้เขียนร่วม 50 ปีทั้งในภาครัฐและเอกชน Jeffrey Ridley ใช้บทความงานวิจัยของเขาสำรวจและพัฒนาแรงกระตุ้นของการสร้างนวัตกรรมทางการตรวจสอบภายในสำหรับปัจจุบันสมัยและถ่ายทอดเป็นหนังสือรวม 16 บทความยาว 400 กว่าหน้า เนื้อหา 16 บทความนี้พอจัดแบ่งกลุ่มได้เป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกกล่าวถึงสภาพแวดล้อมทั่วไปปัจจุบันและมองไปยังอนาคตถึงบทบาทของการตรวจสอบภายใน (บทที่ 1-5) ส่วนที่สองพูดถึงแนวปฏิบัติในเชิงภาระงานและการปรับปรุงทักษะจำเป็นในการตรวจสอบภายในให้มีสมรรถนะสูงขึ้น (บทที่ 6 ถึง 12 โดยประมาณ) และส่วนสุดท้ายมองว่าเป็นแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการปลูกฝังกล่าวถึงวิธีการสนับสนุนส่งเสริมยกฐานะศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพให้มีเกียรติภูมิเป็นที่ยอมรับในสังคมวงกว้าง ซึ่งนำเสนอให้ผู้ที่ปฏิบัติงานควรอ่านและนำไปใคร่ครวญขบคิดต่อไป

เกือบทุกบทจะมีทั้งบทความ และบทความวิจัยเสริมเนื้อหาในแต่ละบทอย่างพร้อมมูล ผู้อ่านจะได้ทราบถึงพัฒนาการความเป็นมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวปฏิบัติในสหราชอาณาจักรจากประสบการณ์ของผู้เขียน งานการตรวจสอบภายในครอบคลุมกว้างขวางทั้งการบริหาร ความเสี่ยง การจัดทำมีการกำกับดูแลระบบการควบคุมภายในองค์กร รวมถึงไปถึงเรื่องบรรษัทภิบาล (CG) มีการเปรียบเทียบว่านับแต่รายงาน Cadbury Committee ในปี 1992 มาจนถึงปัจจุบัน ขอบเขตของการตรวจสอบภายในได้ขยายออกไปครอบคลุมหลักการในเรื่องความเปิดเผย ความซื่อตรง และ accountability ผู้เขียนยังเสนอแนะว่าหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนหนึ่งของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทได้แก่การทบทวนและตรวจตราวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมขององค์กร พิจารณาจุดอ่อนในการควบคุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) และพันธมิตรทางธุรกิจทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

จุดเด่นหนึ่งของหนังสือเล่มนี้คือบทที่ 6 ที่ให้คำแนะนำค่อนข้างมากเกี่ยวกับบริการการตรวจสอบภายในว่าผู้ปฏิบัติงานต้องเข้าไปต่อสู้อาชญากรรมในทุกประเภท นี่ถือเป็นปัญหาาร่วมที่ทุกบริษัทในทุกประเทศเผชิญกันแล้ว ไม่ว่าเป็นประเทศใหญ่เล็ก พัฒนาแล้ว กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาก็ตามที ด้วยเหตุนี้ Best Practices หรือ Benchmark ในทุกแง่มุมของกระบวนการตรวจสอบภายในจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และทุกบทพยายามใส่เนื้อหาส่วนที่เป็นสรุปประเด็นสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติตลอดเป็นระยะ

หลังจากได้รับเนื้อหาแล้ว ผู้เขียนได้หยอดคำถามเพื่อการประเมินตนเองไว้ท้ายทุกบท ยกตัวอย่างเช่นในบทที่ 13 ว่าถ้าองค์กรมีส่วนสร้างชื่อเสียงให้กิจการนั้น จะมีคำถามเพื่อการประเมินตนเองเป็นข้อๆ ในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัย และเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยแยกแยะเป็นประเด็นหลัก และประเด็นส่วนรายละเอียด ตัวอย่างคำถามหนึ่งเช่นบริษัทได้หยิบประเด็นปัญหาเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาร่วมพิจารณาด้วยหรือไม่ในการออกแบบและพัฒนาค่าใหม่ที่จะนำสู่ท้องตลาดในอนาคต แม้ว่าจะเป็นคำถามที่มากมีหลายข้อและบางคำถามผู้อ่านอาจบอกว่ารู้ กันอยู่แล้ว แต่ถ้าเราได้ลองอ่านทบทวนดูทั้งหมดอาจพบว่าบางครั้งกิจการก็ลืมตั้งคำถามบางคำถามกับตนเองไปเหมือนกัน และการไม่ถามคำถามเพื่อประเมินตนเองอาจนำความเสียหายใหญ่หลวงมาให้กับกิจการ หรือในบางครั้งเราไม่ทันเตรียมตัวตั้งรับกับสถานการณ์ได้ดีพอเช่นในกรณีการจัดการสถานการณ์กับสื่อมวลชนเมื่อมีเรื่องอื้อฉาวเกิดขึ้นเป็นต้น

หนังสือเล่มนี้มาพร้อมด้วย CD ROM ที่บรรจุ slide ในการฝึกอบรมตลอดจนกรณีศึกษา 70 กรณีที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีจึงเหมาะสำหรับนักวิชาการ นักศึกษาระดับปริญญาโท ตลอดจนผู้ที่มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพสายตรวจสอบภายในอย่างจริงจัง